

NARODNI DELAVEC

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Uredništvo in upravnništvo
ul. del Lavatolo št. 1, I.
TELEFON 18-67.

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.
Inserati se računajo na milimetre v širokosti ne kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.
Naročnina za celo leto K 4.—; za pol leta in za četrta leta razmerno.

■ Glasilo „Narodne delavske organizacije“ v Trstu. ■

Prihodnje volitve v mestni svet oz. v dež. zbor trž. in slov. delarstvo

Dne 1. februarja je c. kr. namest. v Trstu razpisalo volitve poslancev v mestni svet ozir. dež. zbor trž. ter se bodo iste vršile v času od 13. do 26. junija. Dne 8. marca je tuk. magistrat izločil volilne imenike v javni pogled. S tem je začel reklamacijski čas ki teče skozi 6 tednov, to je do 16. aprila t. l. Volitve so pred durmi, lahko rečemo, in se nahajamo v najvažnejšem stadiju volilnega gibanja t. j. v stadiju reklamacij. Vse stranke obstoječe in neobstoječe se pripravljajo za volitve in vlagajo pridno reklamacije proti izpuščanju volilcev iz volilnega imenika. Dela se intenzivno na vseh koncih in krajih. Tudi slov. narodna stranka v Trstu je posegla intenzivno v volilno delo ter je razporežila, kakor pričujemo na drugem mestu volilne imenike v raznih lokalih, kjer si zavedni slovenski volilci vpogledajo volilne imenike in v slučaju potrebe dajejo vložiti reklamacije.

Tudi slovensko delarstvo kot prvi in poglavitni faktor v tvorbi slov. narodne stranke v Trstu, se z vsakim dnevom bolj zanima za predmetne volitve ter obiskuje v velikem številu reklamacijske prostore.

Očividno, naše delarstvo se s prirojenom intuicijo zaveda velike politične važnosti ki jo predstavljajo bližajoče se volitve za nadaljni razvoj slovenske narodnosti v Trstu.

Menda ga ni narodno čutečega slovenskega delavca v Trstu, ki bi ne bil prešinjen od tega spoznanja. Prihodnje občinske (deželnozbornske) volitve v Trstu bodo korenito preobrazile politično-otranškarsko življenje v Trstu. Slovensko-autohtono ljudstvo v Trstu bo ob tej priliki pokazalo svojo moč v pravi luči. Ob pravem in popolnem izkoriščanju vseh narodnih moči, tudi najmanjše, bo slovensko ljudstvo nastopalo ne le kot faktor, ki ima vse pogoje za razpolaganje se svojo narodno-politično usodo, temveč tudi kot narod, ki je usposobljen, da z uspehom poseže v splošno politično-upravno življenje tržaške celokupnosti, — v občinski politiko. In če je to od velike važnosti za vsacega tržaškega Slovenca, uradnika, trgovca, obrtnika, zdravnika in odvetnika, ali naj ne bo to od naravnost največje važnosti za tržaško slovensko delarstvo, ki tvori veliko večino naroda in ki bolj nego kdo drugi lahko reče: „l'état c'est moi“ („država sem jaz“)??

Toda bližajoče se občinske volitve se povspenjajo posebno za tržaško delarstvo do življenske važnosti. Ne smemo, namreč, pozabiti, da te volitve veljajo občinskemu zastopstvu in, da govorimo še bolj konkretno, občinskemu zastopstvu v Trstu. Opčina je podlaga državne tvorbe povsod, pa tako tudi v Avstriji. To je izraženo že v predustavnemuizreku upravne zakonodaje v Avstriji: „Zdrava občina v zdrav državi“. In zares. Mi vidimo, da je življenje in blagostanje prebivalstva tako ozko spojeno se življenjem, in blagostanjem — dobrim ali slabim gospodarstvom — občine, da je, lahko rečemo, prvo posledica družega. Opčinsko zastopstvo upravlja javnim premoženjem, ono vodi vso finančno politiko v okrožju občine, istemu je poverjena vsa stavbena, sanitarna (zdravstvena), obrtna politika (v okviru pisane zakona), isto ima z eno besedo reševati vse probleme, ki so spojeni z gospodarskim življenjem občinarjev v njihovi skupnosti in vsacega za sebe. — Te eminentne naloge, ki jih ima izvršiti vsako občinsko zastopstvo in tudi tržaško, zahtevajo, da je občinska uprava izročena možem blage volje, kristalno čistega značaja, ki razpolagajo s potrebnimi teoretičnim in praktičnim znanjem, ki pa, in to je glavno, znajo podrežati interese stranke, kateri pripadajo, interesom občine, ljudstva. Občina ne more in ne sme postati navadna tovarna, v kateri neznatna peščica privilegiranih slojev, oligarhov in strankarskih frazerjev kujejo gospodarske in politične pridobitve stranke in oseb. Služiti blagru ljudstva, to je poglavitna naloga občine!

Kako je bilo do danes in kako je še danes v tržaški občini? Žalostno na vseh krajih in koncih. To je tako dobro znano vsakemu, da je dovolj, če smo to konstatovali. V tolikih letih vladan a nad tržaško občino, laško-liberalna stranka ne samo da ni nič storila za ljudstvo, nego je pri vsaki priliki, ko je morala izbirati med dobrobitjo „sistema“, stranke in gospodarsko in politično-„višjih“ slojev, — torej manjšine ali pa med dobrobitjo širokih in revnih slojev, toraj nepregledne večine, odločila na korist prvih in delala s tem škodo ljudstvu, večini.

„Truhli dom“ to bi bila edina in prava beseda na naslov občinskega gospo-

darstva v rokah dosedanje vladajoče laško-liberalne stranke. Z neverjetno lahkomišljenostjo, brezvestnostjo in cinizmom so gospodje v mestnem magistratu leta in leta ali sploh prehajala na dnevni red preko važnih, kožo ljudstva zadevljajočih socialnih in gospodarskih vprašanj (podraženje živil, kruha, mesa, izkoriščevalno izvažanje rib v druge kraje) ali jih reševali na način, ki je najbolj odgovarjal željam in intencijam klike (plinarna, problem delavskih hiš, bolnišnica itd.) ali pa sploh kovali iz tega kapital na korist privatnih spekulantov in kapitalistov (klavnica, tramway-ski problem itd.). Dosedanja večina mestnega zastopa je delala in dela po načelih proslule „liberalne“ politike, ona je tirala in tira protiljudsko in v prvi vrsti proti delavsko politiko. To treba odpraviti! Napočil naj čas, ko bodo nad usodo tržaškega delarstva odločevali možje, iznikli iz ljudstva samega, ki bodo, podprti na zaupanje, ki je uživajo pri ljudstvu, delali v vednih stikih z ljudstvom — za ljudstvo. A to dosežemo lahko edino z glasovnico. Vsak slovenski delavec naj stori svojo dolžnost in odda svojo glasovnico za kandidata, ki se mu jih bode svoječasno predlagalo. Iz teh razmotiranj je razvidno, da so predstojeca občinske oziroma deželnozbornske volitve važne za slovensko delarstvo ne samo s političnega nego tudi z gospodarskega stališča.

Volilni imeniki so vže razpoloženi. Vsak slovenski delavec naj poskrbi, da pride v volilni imenik. To je prvi korak, ki ga je treba napraviti. Ob enem pa glavni pogoj za zmago.

O delavnem času.

(Nadaljevanje.)

Tedaj, kakor smo čuli, dokazujejo znanstveni poskusi, da ni samo krajši delavni čas zdravju potreben in koristen, nego zlasti presledki in počitki mej delom, tudi če isto vsled tega nekaj delj časa traja. To zahteva upliv dela na živčevje in možgane, ki se pojavlja kot utrujenost redno in vsakikrat po parurnem delu in provzroča, da postaja delavec nepazljiv. Pri onem, ki dela samo z duhom, taka nepozornost vsled utrujenosti nima navadno slabih ali nikakoršnih posledic, ker pisar ali računar dela sam za se in lahko vselej pretrga svoje opravilo, kadar se mu zljublja. Drugačna je pa posledica za delavca, ki mora

delati v obrti, v tovarni s svojimi mišicami in na strojih, tedaj fizično in psihično (duševno) ob enem in zraven še v družbi z drugimi. Vsled nepozornosti pri fizičnem delu pojavljajo se kaj lahko nepravilnosti in nezgode, zlasti na zdravju delavca in njegovih tovarišev, ne glede na morebitno škodo, katero trpijo stroji in material in tudi izdelek, vse le vsled nezadostne pozornosti delavčeve.

Radi varnosti dela, pravilnosti izdelka in radi zdravja delavskega osobja je tedaj želeti in zahtevati, da se mej vsakim fizičnim delom vrstijo redno delo in počitek, tudi če bi se s tem imel nekaj podaljšati delavni čas. Ali končni vspeli bode vedno ugodnejši toliko za delavca kolikor za gospodarja, ker delo se bode bolj in pravilneje izvrševalo, ako je zadostno pazljivosti.

Koliko ur na dan naj traja delo, to se ne daje na splošno določiti, ker je delavni čas za razne stroke različnega pomena. V prostornej zračnej prodajalni ne bode preveč tudi 10 ur ne, ako pogostoma delo počiva oziroma se tudi povsem pretrga vsled pogovarjanja in občevarjanja s strankami; ali v zaduhlejši tovarni, kjer se mora s stroji vred pazljivo in točno delati, tam zna celo 8 ur dela biti preveč za marsikoga. In kurjač pri žarečji peči se ne bi smel niti 5 ur mučiti okolu iste, ako hoče ostati zdrav in več časa sposoben za delo.

Na splošno je 8 urni delavnik gotovo najprimernejši in bi se to moralo uzakoniti v blagor človeštva in v varstvo njegovega zdravja, seveda z gotovimi utesnitvami za lažje in težje obrti, ter z določenjem predpoludanskega in popoldanskega počitka, ki ima trajati vsaj četrta ure. Opoldanski počitek za kosilo bi moral pa trajati vsaj celo uro. Da je skrajšani delavni čas tudi v korist gospodarjem, za to ne manjka dokazov, navesti hočemo le slučaj tovarne žveplenec v Temešvaru na Ogrskem. Gospodarji niso hoteli razumeti duha časa in so nadaljevali delo 9½ ur na dan in raje povišali mezdno. Kljub temu so delavci in delavke vedno več zapuščali to veliko tovarno in šli raje drugam delati za manjšo ceno. Velika tovarna žveplenec je morala tako vsled pomanjkanja delavcev pred dvema letoma zmanjšati množino svojega izdelka in mislilo se je že, da bo treba jo zapreti. Kot zadnje sredstvo so poskusili novega ravnatelja, češ, morda si ta kaj izmisli. In ta-le je začel takoj s krajšim

PODLISTEK.

Nabor.

Spisal: H.

Postava je šinila čez nizko vrtno ograjo in se sestavila pod oknom na zadnjem koncu vrta. Z okna so jo pozdravljali cvetličnjaki s sladko duhtečim rožmarinom. Postava stegne roko in rahlo potrka na steklo.

„Ivanka! — Ali si tu? — Čuješ? — Ivanka! — Oglasi se no — —“

Zagrinjala na oknu so se razgrnila, tečaji so lahko zaškripali in prijazna luna, ki je ravno prodrla bajni megleni pajčolan, je obilila s svojo milo svetlobo temno kodrasto glavico devojke, ki se je baš z okence naklonila.

„Ali si ti Jože? — Beži no — —“ je dejala malo sramežljivo. „Kaj pa hočeš tako pozno?“

„Ivanka, jaz sem jaz. Posloviti sem se prišel in povprašat, če imaš kaj rožmarina odveč. — Če si pa huda pa rajše takoj grem.“

„Ne bodi no čuden Jože. Saj veš, da te imam rada. — S šopkom sem te tudi celi dan pričakovala, a tebe ni bilo od nikoder. Počakaj, dam ti ga takoj.“

Glavica je zginila, a čez malo hipov se je zopet prikazala v okvirju okna. S

spretno ročico je pripenjala šopek na klobuk, katerega je fant podal.

„Tako, tu ga imaš Jože! Pa name misli, ko ga boš jutri nosil. — Zakaj pa praviš, da si se prišel posloviti, saj te še niso vzeli in če Bog da, te tudi ne bodo!“

„Ivanka, — danes sem samo tvoj, samo tvoj — a nekaj mi pravi, da bom jutri tudi cesarjev. — Nekam hudo mi je pri srcu, zdi se mi kot bi te moral za večno zapustiti. Morda me bodo tam daleč proč od tebe pobili.“

„Ne govori no tako, saj veš kako hudo mi dá. Molila bom k Mariji Pomočnici, ta ti gotovo pomore — —“

Dolgo je še stal Koskov Jože pod oknom Ivanke in z njo kramljal — zadnji-krat. Zvezde so že jele bledeti in na vzhodu se je pokazal ozek rudečkast trak, ko sta se ločila.

Jože je zavihel s šopkom okinčan klobuk in veselo zavriskal v sveži jutranji zrak. Kot bi bil s svojim glasnim juhu vse vaše peteline vdramil, so začeli le ti jeden čez drugega peti. A kaj se je Jože v svoji sreči menil za nje, vse težke misli so ga prešle pri Ivankinih poljubih. Čutil se je veselega in srečnega bolj kot vsak kralj na svojem prestolu...

Vriskanje in petje, jok in smeh je polnil drugi dan vaški trg, ko so opoldne potrjeni fantje korakali v varstvu orožniške straže iz občinske ječe k prisegi. Cela vas

je drla skupaj, da se prepriča, kdo je „notri“ ostal. Tudi stari oče Kosek se je ves prestrašen drenjal med množico. Celo jutro je neprestano pričakoval sina, a njega le ni bilo. Ravno je cepil drva na borjačku, ko mu je sosedov Tone prinesel vest, da so Jožeta potrdili. Starčku se je stresla gladko obrta bradica tako močno, da mu je pipica, s katere je pihal močne oblake dima, z ust na tla pala. Komaj se je pred Tonetom vzdržal, da mu niso solze, ki so mu s vso močjo silile v oči, udrle v debelih kapljah po licu. Potem se je pa tolašil „ej pa morda pa vendar ni res“. Kaj bi pa on počel brez svojega Jožeta? Cesar ima vendar dosti fantov, zakaj bi mu neki edinca jemal, edinca, ki je bil vedno tako dober in vreden sin?

A ves up je bil zaman! Ko so se potrjeni fantje z glasnim petjem bližali, je zapazil svojega Jožeta v prvi vrsti. Ves spremenjen je bil danes, obraz mu je žarel in veselo je vriskal in pel, kot bi se mu bila najtajnejša srčna želja spolnila. Niti opazil ni skrbčevega očeta med ljudmi. Pač pa je njegovo oko takoj našlo Ivanko ki je z objokanimi očmi stala med vrstnicami. Zavihel je svoj okinčani klobuk in ponosno zavriskal, češ, glej dekle, saj sem vendar fant od fare ne pa šleva.

A Ivanka ni razumela njegovega vriskanja, hudo ji je delo, da mora Jože k vojakom, strašno hudo.

Fantje so zginili v županiji. Ivanka pa je še vedno stala in z motnim očesom zrla tja, kamor je zginil njen Jože.

„No Ivanka, kaj pa gledaš tako zamaknjeno? Ali se ti toži za ongavim Jožetom? Hahaha, tega sem se končno znebil. Zdaj bo puška njegova ljubica, ne pa ti. Hahaha! Ivanka zdaj bo čas, da midva pomisli na svatovščino.“

Ivanka se je mahoma okrenila in zagledala odurno lice Grčarjevega Jerneja, ki je poželjivo vpiral svoje vrte oči na njeno polno in vitko postavo.

„Šleva“, to je bilo vse kar mu je Ivanka odvrnila, potem pa je brzih nog stekla čez trg in se pomešala med odhajajoče vaščane.

Jernej je obstal, kot bi ga bila strela z jasnega zadela, presenečen je zrl za brhko deklino, ki ga je tako osramotila. „Proketo — —“ je zamrmral in stisnil pest v žepu. „No le čakaj, ko boš moja, potem — Koskovega, tega beraškega capina, sem sedaj prost in ti uporna devičica se tudi ne boš dolgo ustavljala, saj imamo še dosti cvenka in ta na svetu kaj velja... Tvoj oče bo že toliko pameten, da se bo bolj oziral na Grčarjev grunt nego na strgano Koskovo bajto. — Jože bo pa še danes kosmate slišal...“

(Dalje sledi.)

urnikom, le 8 ur mesto 9½, in s tem je rešil on vse, gospodarje, tovarno in tudi delavce, ki sedaj radi nadaljujejo svoje ne baš prijetno opravilo.

Mednarodni trg dela.

Po zadnjem izkazu urada za statistiko dela je iskalo v Avstriji v celem 67.711 delavcev dela, vakantnih mest pa je bilo samo 47.012. Posredovalo se je 30.814 mest. Dela tedaj ni dobil niti vsak drugi delavec, ki ga je iskal. Na vsakih 100 povpraševanj je pripadlo samo 46 posredovanih služb. To že samo ob sebi karakterizira razmere na našem trgu dela. Črez 80 procentov nezaposlenih delavcev zamažuje isče dela. Toda te razmere postajajo čim dalje tem hujše. Mesec za mesecem, dan za dnevom narašča ne samo število nezaposlenega delavstva, marveč tudi onih delavcev, ki odhajajo brez uspeha s trga dela. Nezaposlenost udara čim dalje tem bolj občutno in pogubonosno svoje kremplje v telo delavstva. To ne velja samo o malo obrti. Tudi veleobrt trpi radi brezposelnosti. Tekstilna obrt bo na primer z dnem 15. marca v predilnicah rastlinske volne omejila izdelovanje za 15% na dobo šestih mesecev. In ni baje izključeno, da bo ta redukcija trajala tudi po preteku šestih mesecev še naprej. Podobna neugodna poročila se razglašajo tudi v drugih produkcijskih panogah. Škodljivo deluje tudi vseobčja politična nesigurnost, posebno možnost vojske zadeva težko podjetnost in pripravlja na ta način delavstvo ob službo in zaslužek. Sedanji kurs avstro-ogerske inczemske politike tudi samo obtežuje pozicijo obrtnega izdelovanja, v kolikor je navezano na izvoz.

V Nemčiji so razmere le za malenkost boljše. Ozdravljenje obrtnih razmer napreduje samo polževim korakom, navzlic nizkih cen surovin in denarja. Produkcija premoga v Poruzju se je oslabila. V rujavopremogovih revirih je situacija v celem tudi nezadovoljiva. Produkcija se čisto omejuje. Plavži so skoro vsi zmanjšali svojo delavnost. Enake razmere vladajo v železarnah, jeklarnah in valcovnah. Razmere v električni obrti so se shujšale. To velja posebno v velikih mestih. V Berlinu se je naštel te dni črez 100.000 nezaposlenih delavcev. Nemška tekstilna obrt je še vedno slabo zaposlena. V kemični stroki je nadprodukcija delavstva. Po raziskovanjih nemškega državn. statističnega urada padlo je z dnem 1. januarja število zaposlenih delavcev v Nemčiji proti 1. decembru minolega leta za 182.748 oseb. Početkom leta 1909 se je pokazalo v gotovih strokah obrti nekako zboljšanje. Če bo to zboljšanje trajno, nam mora vse kako pokazati šele bodočnost.

Na Angleškem je nezaposlenost delavstva še vedno dvakrat tako velika, kot je bila prejšnje čase. Trade-unie naznanjajo, da je 8—10% njih članov brez dela. To pomeni neprostovoljno lenarjenje po priliki 100.000 članov. Poleg tega je brez dela cela armada neorganiziranih delavcev. V prejšnjih časih je znašala nezaposlenost največ 3—4%. Nezaposlenost je danes na vsak način najbolj pereče vprašanje Anglije. Vsi priznavajo, da bo potrebno poprijeti se enako energičnih sredstev, če se hoče to pošast, nezaposlenost, zagovoriti. Razmere se slabšajo tudi s tem, ker izvoz v naselbine zastaja. Indijski trg je sodobno prenapolnjen in prenasiten. V Južni Afriki so se šele začele razmere počasi boljšati. Ugodne razmere so sedaj samo v Avstraliji.

Na Francoskem niso razmere tako neugodne kot na Angleškem, vendar je pa nezaposlenost dosegla precej visoko stopinjo. Kolikor daleč dajajo o njej sindikati poročila, znaša vedno okoli 8%. Tekstilna obrt na Francoskem prebija ravno sedaj v nekaterih pokrajinah kritično dobo. V kovinski obrti se situacija v celoti ne spreminja. Veliko nezaposlenost pa izkazuje urarstvo in diamantna obrt. Ostale obrtne panoge so kolikor toliko dobro zaposlene.

V Zedinjenih Državah se je situacija v zadnjem času veliko zboljšala. K temu je veliko pripomogla lanska dobra letina, ki je bila v pravem pomenu besede rekordna. Da so serazmere v Ameriki zopet zboljšale, dokazuje tudi okolnost, da se začela zopet delavstvo gromadno tja seliti. V prvih petih tednih letošnjega leta je prišlo v New-Jork približno 80.000 izseljencev proti 23.000 v istem času lanskega leta. Istodobno se manjša število onih, ki se iz Amerike sele domov.

Razmere dežel, kamor Evropa izvažala prebitke svojih obrtnih izdelkov, so v zadnji dobi boljše, kot so bile preje.

Na Kitajskem so skladišča skoro izpraznjena, vsled česar je v kratkem pričakovati novih naročil. Obrtno gibanje, ki se v zadnji dobi na Kitajskem pojavlja, za ta čas izvozu še ne more biti nevarno. Tudi z Japonskega prihajajo ugodnejša poročila. V Argentini poljedelstvo jako napreduje, na ta način se večja kupna moč prebivalstva in tako tudi seveda dovoz tujih izdelkov. Leta 1908 je znašal izvoz poljedelskih pridelkov v Argentini 176 milijonov kron. V Braziliji za ta čas razmere niso ugodne, a pričakuje se v kratkem preobrat. Izvedenje valorizacije kave bo na vsak način pospeševalo izvoz v Brazilijo. Na Kubi se pričakuje boljši razvoj gospodarskih razmer. V Mehiki se zdi, da je najhujša kriza že prebita.

Politični razgled.

Avstrijski državni zbor.

V državnih zbornici se je pričela debata o vladni predlogi glede rekrutnega kontingenta. Ta vladni predlog je dne 17. t. m. prešel komaj preko prvega čitanja. Proti vladni predlogi so se izjavili češki narodni socijanci, socijalni demokratje in vsenemci.

Konflikt mej Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Glasom zadnjih vesti, se zdi, da je vojna neizogibna in da izbruhne v najkrajšem času. Pariški „Journal des Debats“ ima od svojega berlinskega dopisnika — ki je na glasu za jako dobro informiranega — da namerava avstro-Ogrska že tekom prvih dni prihodnjega tedna zasesti Beligrad, kar da bi bilo avstro-ogerskim četam zelo lahko, ker Beligrad ni v stanu braniti se. Avstroogerski monitorji na Dunavu bi se postavili pred Beligrad in zagrozili z bombardiranjem mesta, ako se srska posadka takoj ne vmakne iz Belegagrada. Da prihranijo Beligrad — tako se računa — se bodo Srbi takoj vrnili v notranjost dežele. — Avstro-Ogrska da bo storila ta korak ob najmanjšem povodu, kakor n. pr. o kakem malem spopadu na meji.

Sicer je iz vseh vesti, ki jih zadnje čase prinašajo dnevniki, jasno razvidno, da je vojna neizogibna in da ni več daleč oni dan, ko bo padla usodepolna iskra v še usodepolnejšo balkansko smodnišnico, odkoder se bo požar razširil morda po vsej Evropi.

DOMAČE VESTI.

Volilni imeniki izloženi po političnem društvu „Edinost“ so na upogled vsem narodnim volilcem in sicer se nahaja:

Centralni reklamacijski urad v prostorih Organizacije Via Lavatoio N 1, kjer se uraduje ves dan; nadalje še:

za I. mestni okraj v gostilni Paniča na Rivi Pescatori št. 22;

za IV. mestni okraj v prostorih „Tržaškega podpornega društva“ Via Stadion številka 19;

za V. mestni okraj gostilna „Al Cacciatore“ Via Petronio št. 2;

za VI. mestni okraj gostilna konsumnega društva pri Sv. Jakobu

in v gostilni gosp. Antona Krešoviča Strada di Fiume N 10 za isti okraj in sosednji Rocol

in slednjič v glavnih gostilnah konsumnih in gospodarskih društev okolice in sicer v Rojanu, v Barkovljah, pri Sv. M. M. Zgornji, pri g. Miklavcu Sv. M. M. Spodnja, v Skednju, na Opčinah in v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu.

Tedaj na 14 krajih!

To je dovolj priložnosti da za se in za svoje znance in tovariše nemudoma upogledate ali Vam je priznana volilna pravica in dolžnost. Pa nikar ne odlašati.

Novi volilni imenik so prav imenitno tiskane bukve, vredne, da si jih človek malce ogleda, če ima za to dovolj časa, ker take bukve treba študirati. Pa tako kunšno so sestavljene in razdeljene, da se v njih ne moreš kmalu znajti. Razdeljene so namreč po volilnih telesih in ne po okrajih, tako da moraš poprej povprašati, koliko davka plačuješ in potem šele kje stanuješ in kako se kličesh. In ko si prišel po dolgem listanju na sled oni stranici, na katerej bi moral biti tiskano tvoje ime, pa te razočara navadno kako iznenađenje. Ali ga sploh ni notri tvojega imena, ali pa so ga tako popačili, da se komaj spoznaš; tudi so te preselili včasih pod drugo številko ulice v katerej stanuješ, ter so te avancirali ali degradirali k drugemu boljšemu oziroma slabšemu poklicu. Tedaj dela dovolj za naše reklamacijske uradnike in za vse volilne opravičence, ki si nočejo dati z lepa jemati svojo volilno pravico, katera je sedaj po zakonu postala

celo volilna dolžnost. Pa še nekaj spoznaš iz teh imenikov, kar te bi moralo sicer prav razveseliti, a z ozirom na sedanje stanje Trsta te samo žalosti. Po imenih spoznaš, koliko je naše krvi v tem „italijanskem“ Trstu; ker več ko polovica, da, na mnogih straneh celo dobre dve tretjini vseh imen so slovenskega izvora! Tu se jasno kaže, da če izvezemo regnikole in nekaj tisoč priseljenih Furlanov in Karnijolov, je Trst slovanski, in dobro slovanski, za sedaj seveda le po krvi, ali upravičeno je upanje, da s časom tudi po mišljenju in po govoru, če bomo znali skrbeti za to, da naraščaj naš in priseljenci naše ostanejo naši in nepotujeni. Da končamo omenjamo še, da je listanje volilnega imenika tudi prav hvaležno in zabavno delo, ker tu zasledimo tudi nekaj zanimivosti, kakor na primer: nekega mojega prijatelja pismošo, ki biva skoraj pod streho v ulici Canto galline so vtaknili v I. razred, kjer so bogataši in hišni posestniki. Ta je prišel seveda pomotoma noter, nisem ga še vprašal, kako se kaj počuti v tej gospodski družbi, bojim se, da je preskromen in bo hotel reklamirati za upis v svoj proletarski razred. Gotovo niso pa pomotoma upisali v I. razred nekega našega dobrega znanca, ki je zapisan za hišnega posestnika, in je za kratek čas slučajno tudi socijalistični poslanec na Dunaju. Ta prijatelj proletarcev seveda ne bo mogel se ven-reklamirati iz te nobel-družbe!

Nekdo mi je trdil da jih ne more biti veliko spušenih iz imenika ker je število volilcev 41.000 pravilno. Temu sem pa pokazal, da so nekateri volilci seveda ne naši, 2 krat upisani in enega smo celo staknili, ki ni nič manj nego 4 krat vpisan. Tedaj tovariši razvidite iz teh zanimivih izsledkov, kako važno je, da napremo vse moči, da dobro popravimo volilni imenik.

Upravišтво „Nar. Delavca“ naznanja, da bo s prihodnjo številko ustavilo list vsem tistim, ki niso še poravnali naročnine, oziroma, ki ne bodo do prihodnje številke plačali; kajti list je glasilo delavcev in je odvisen le od pravočasnega vplačila naročnine.

Delavski „Narodni dom“. Ker našim rudečim bratcom njihova „firma“ ne more več slovenskih delavcev spraviti v ulico Boschetto, so si izmislili zopet novo sredstvo. Ta teden agitira neki Schneider, vojni pisar na južni železnici, za neko baje slovensko veselico, katera se bode vršila v nedeljo dne 21. t. m. Ker ni hotel nobeden slovenski delavec od njega kupiti vstopnice za gori imenovano socijalistično veselico, je zagotavljal slovenske delavce, da nima imenovana veselica s socijalno demokracijo ničesar opraviti, t r farbal, da se ista vrši v „Narodnem delavskem domu“. Schneider, kateri je rodom Hrvat, je postal v zadnjem času socijalist. Zakaj, menda sam ne ve. — Mi sicer nimamo ničesar proti temu, da agitira za svojega „šefa“ Jernejčiča. Svetovali bi mu pa, da v prihodnje malo pazi, ker naši slovenski delavci niso tako neumni, da bi mu verovali take neumnosti.

V ladijedelnici pri Sv. Roku se je spravilo zopet vse na svoj navadni tir. Strajk je ponehal, delavce se sprejema zopet nazaj in sicer sorazmerno po delu in povišanju ni, tako da smo tam kakor smo bili. G. Köllner pa se smeje in pravi: „Ich bin der Herr. Wer nicht folgt, muss gestraft werden.“ (Jaz sem gospod. Kdor ne uboga, mora biti kaznovan). Misli namreč o očetu, ki ne pusti svoje majhne otroke tako dolgo k mizi, dokler se mu ne pokorijo. Žalostna nam majka!

„Delavec“ mora voliti delavca. — Tako kričijo po shodih socijalisti. A sami delajo pa ravno nasprotno. Delavski zastopnik „delavec“ Rajmondo Skabar, se nahaja v volilnem imeniku v I. volilnem razredu med tistimi ubogimi proletarci, kateri plačajo najmanj 400 kron davka na leto.

Račun brez krčmarja. Dne 15. t. m. je bila napovedana slavnostna otvoritev gostilne v ulici Boccaccio, katero so kupili nekateri socijalni demokrati. Vse je bilo pripravljeno, gosti so začeli poredko prihajati. A naenkrat se prikaže med vrati gospodar gostilne in opozori navzoče, da je še neka malenkost glede denarja med njim in novimi gospodarji za uravnati, ter radi te „malenkosti“ zahteva, da se slavnostna otvoritev preloži na nedoločen čas. Ne vemo kako je bilo kaj takega mogoče, ko so imeli vendar jurista Šolarja za mešetarja.

Čudna volitev. — V glasilu jugoslovanske socijalne demokracije čitamo, da se je vršila v nedeljo dne 7. t. m. neka konferenca in volitev političnega odbora jugoslovanske socijalno-demokratske stranke. Nam se dozdeva, da mora biti pri vsaki

volitvi več ljudi. Volilci in kandidati. Tako je bilo vedno dosedaj v vsaki stranki in tudi v vsakem najmanjšem društvu. Izjemo ima samo jugoslovanska socijalna demokracija. Pride jih celih sedem mož skupaj in se lepo sami sebe izvolijo v politični odbor, katerih imena imajo potem opravičeni volilci še le v časopisu čast čitati. Med temi „izvoljenimi“ odborniki se pa nahaja celo jeden, kateri nima poguma javno pokazati, da je socijalist, ker ne dopusti, da bi se njegovo ime pisalo v strankinem glasilu, ampak se zadovoljuje z N. N.

Skupil jo je! Nesramnost nekaterih vernikov Adlerjeve cerkve na Českem ne pozna mere. V svojej zaslepljenj strasti divjajo proti vsemu, kar nosi ime „Zemske jednote železniške“. V Kraljevem Gradcu je neki Theodor Frau trdil svojim tovarišem premikačem, da ta česka železniška jednota le v časopisih podpira svoje bolne člane z izkazom podpor, v resnici jim pa ne plača nič. Ker so ga tovariši prisilili moral je imenovati slučaje v katerih baje ni bilo izplačano organiziranim članom, kar jim je šlo. Stvar je prišla pred sodnijo ali tam se je dokazalo s potrdilom poštne hranilnice, da se je sodrug Theodor debelo zlagal in sodnik ga je obsodil po prestopku § 488 kaz. zakona v 30 kron globe in v plačanje sodnih stroškov kron 75.80. — Tako se godi obrekovalcem tedaj gospoda sodrugi pazite se, kedar ne znate boljšega nego nas vedno blatiti.

Molitev za sovražnika delavcev. V nekem nemškem listu se piše za naše razmere tudi velekarakterističen slučaj, ki se je zgodil v glavnem mestu na Ogrskem. Predmollec v hebrejski sinagogi, ki ima veliko oblast toliko v sinagogi, kolikor je tudi bogataš, torej izsesalec revnih, si je izmislil sledečo molitev: „Ki je blagoslovil naše očake Abrahama, Izaka in Jakoba, naj blagoslovi tudi g. ministra, njegovo ženo, njegove otroke in naslednike od danes na veke. Amen. Zato obljubuje vozniki podvzetnik g. N. N. dati toliko in toliko v dobre namene — ki se tudi navedejo. Mr bodi nad nami in nad vsem Izraelom. Amen.“

Ker je minister razpusil organizacijo voznikov in se vsled tega sedaj razpusčajo tudi druge delavske organizacije, se je zdelo velikim podjetnikom jako bogoslužno, zahvaliti se zato svojemu Bogu.

Ravno v tem smislu piše o našem voziškem štrajku neki tukajšnji tednik krščanske stranke, ki želi iskreno, da bi štrajk ponesrečil. Skoraj gotovo bo potem tudi pri nas nastopila kakšna plačana pobožna duša, ki bo skovala v imenu podjetnikov, delavskih izsesalcev, gori navedeno molitev.

Češki delavec preganjan po socijalnih demokratih. (Dopis iz Česke). — Vračajo se časi srednjeveške inkvizicije! Vidimo, da se čim dalje bolj širi pustozavajanje ljudstva s kratenjem osebnih svobode. Vsaki napredujoči stan se bori za dosego svobode, ali vedno se na de nekdo, ki drugemu to svobodo jemlje in zavida, ker bi si sam najraje prilastil vso svobodo le za se. Kakor neslogo v viših vrstah, še večji razpor opazamo v srednjih slojih; ali največji in najhujši je mej delavstvom! Ko je češki delavec šel iskat sreče v Ameriko, bil je zaveden narodnjak in ni prijel na program socijalne demokracije. Ali ameriške delavske družbe niso ga vsprejele na delo vsled rovanja tajnika sodruga Pešta in s tem je bil češki delavec prahnjen v nesrečo. To nam osvetljuje sledeči slučaj: Oktobra 1908. odšel je v Ameriko, tov. Hanzlik, organizator čeških narodnih socijalistov. Imel je že v naprej zagotovljeno mesto; ali ako pride t.a., zve, da ga ne vsprejmejo na delo, ker ni član družbe pivovarniškega delavstva. Ali ta družba (unija) mu je izjavila, da ga le tedaj vsprejme če dokaže, da je bil v Českem vedno organiziran. V tej zadevi je pisal tajnik Unije na narodno socijalno organizacijo pivovarniških delavcev na Českem. Informacije so dospele iz Česke, da je vse v redu in Hanzlik je že imel biti vsprejet, ali v zadnjem hipu so vtaknili češki socijalni demokrati svoje prste vmes, in 26. januarja je uvrstila „Bräuerzeitung“, ki je organ te Unije, dopis, v katerem pravi, da je prišel med nje neki Hanzlik, ki je bil v zadnjem času nameščen na meščanski pivovarni v Holešovicah in da je bil isti fanatičen privrženec „stavkokazne“ organizacije. Zaradi tega, svari ta list, da bi se Hanzlika sprejelo v Unijo. Članek je podpisal baš oni tajnik Boh. Pešta, socijalni demokrat. Na to je isti Pešta odgovoril Hanzliku, da ga ne vsprejmejo v Unijo in pridjal: „Morete popludne mirno zopet vrniti se na Čsko in tam nadaljevati vlogo stavkokaza!“

Ali ni to živiasko početje? Češki delavec, ki se ni niti najmanj pregrešil proti

delavski vzajemnosti in solidarnosti, je po nesramnih spletakarjih pripravljen ob eksistenco. Ali je treba k temu še kaj pripomniti? Ne! To govori samo po sebi!

Ali pa je res, da je češka narodna socialna organizacija stavkokazna? Ne, nikdar ne! Narodna del. organizacija je bila zato stvarjena, ker je socialna demokracija na Češkem zašla s prave ceste. Češko ljudstvo je bilo sito internacionalnih ter je zahtevalo čeških socializmov in zato je v letu 1897. moral priti češki narodni socializem na površje.

Od tedaj naprej pa so bili češki delavci zasledovani, pripravljeni ob službe, kri so morali prelivati radi socialno demokratskih fanatikov.

Stavke so vzprizarjali, da bi pregnali nadležne narodne socialiste z mesta. Če smo pa hoteli braniti svoje zasledovane brate, so nas označali kot stavkokaze.

Vest in roke čeških narodnih socijalstov so čiste. Bijajo se na vse strani: politično in gospodarsko. Socijalna demokracija pa je tista, ki škoduje češkemu človeku v vsakem pogledu, ki vničuje svoje lastne ljudi!

Na naše najsvetejše interese, ki so vsem stanovom drugih zemelj in držav prva potreba, pljujejo. Spominjamo na proglas soc. demokratičnih poslancev 29. sušca 1897. v državnem zboru proti državnemu pravu češkemu. Soc. demokrati imajo celo vrsto podjetij, v katerih brez noža strižejo svoje verne ovce. V socialno demokratični pekarni v Inomostu je junija 1907. soc. dem. delavstvo vstavilo delo, ker so sodrugi iz odbora te pekarnice odrekli zahtevi delavstva po zvišanju mezde (plače).

Na shodih so celi revolucionarji, v praktičnem življenju pa berejo in vzamejo „filke“ od vsakogar. Kako so n. pr. kričali soc. demokratije proti bivšemu namestniku grofu Thunu? — ko pa jim je ta posodil na njihovo hšo v Podnoklih K 50.000.—, so takoj vstavili vsako rovanje proti njemu. Ali naj pišemo o vplačanju pivovarskih in cukrovskih delavcev? To so že znane stvari! Ali naj pišemo o soc. demokratičnih faliranih defraudantih, ki so poneverili delavski denar! Ali naj pišemo o zavrženih soc. demokratičnih fanatikih, ki so prelili češko kri narodnih socialcev? Ne!

Če ne bi imeli podpor od strani kapitalistov, od strani židov, bi bilo že zdavnaj po socialni demokraciji. Ni treba hoditi daleč, da se to dokaže. „Jüdisches Volksblatt“ piše z dne 25. julija 1901., da je „Arbeiter Zeitung“ (glavno soc.-dem. glasilo) ustanovljeno s židovskim kapitalom.

In zato opušča lastno njih delavstvo trumoma soc. demokratične vrste. Tako so n. pr. lani zgubili odbori organizacij soc. dem. 8000 členov.

Zato tako kriče! Na narodne socialiste vedno vpijejo, jih zasmehujejo, gazijo v blato sebe pa povišujejo v deveta nebesa. Nas pa to ne moti. Čim bolj nas bodo proganjali, tem močnejši, tem čvrstejši postanemo.

Ali zdaj mora pregovoriti češka javnost. Mora nam pomagati tvoriti češkega delavca. Proti skupnem neprijatelju združimo svoje sile! Nesmemo trpeti nasilja. Enkrat mora postati jasno; zato pa: zob za zob, oko za oko.

Zadruga. Slovensko gledališče. Na častnem večeru režiserja g. Antona Verovška, ki si je izbral za svojo benefico velekomično igrjo „Veleturista“, je tržaško občinstvo pokazalo, da zna ceniti nprecenljive zasluge g. Verovška za naše tržaško gledališče. Udeležba je bila taka, da že davno nismo videli tako nabito polnega Talijanskega hrama.

V nedeljo dne 21. t. m. se ta igra zopet ponovi. Kdor ni bil na zadnji predstavi radi slabega vremena ali radi kakega drugega vzroka, naj se požuri v nedeljo, da se bo prav iz srca nasmejal marsikateremu komičnemu prizoru.

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem za podeljeni dar ob moji nesreči (telesni poškodbi).

Srčno se zahvaljujem N. D. O. za podeljeno mi podporo in pa ganjenim srcem se zahvaljujem svojim tovarišem v tehničnem zavodu, ker so mi v največji sili priskočili na pomoč in mi pomagali v veliki zadregi.

Ivan Bonamici. Zahvala Tomaž Hojan, težak v lajdjedelnici Sv. Marka, se pristrčno zahvaljuje vsem tistim dobronamernim svojim tovarišem v lajdjedelnici, ki so mu v njegovi dolgotrajni bolezn priskočili na pomoč s tem, da so mu nabrali K 40.24, ter isto tako tudi sl. Nar. Del. Organizaciji, ki mu je iz podpornega fonda izplačala vže 56 kron. Hvala tovariši, Bog povrni!

Društvene vesti.

Skupina delavcev Tehničnega Zavoda. (Stabilimento Tecnico) vabljen je nujno na sestanek danes zvečer ob 7 1/2 uri v prostorih N. D. O.

Odbor Konsumne Zadruga ima danes svojo sejo ob 8. uri.

TOVARIŠI! Čitajte Vaš list „Narodni Delavec“ in zahtevajte ga po vseh kavarnah in gostilnah.

Darovi.

G. ca Susteršič je darovala 1 K, za „Narodnega delavca“.

G. Just Gruden je podaril za knjižnico 1 knjigo. Srčna hvala!

DOPISI.

Pulj. Podružnica N. D. O. v Pulju ima v nedeljo, dne 21. t. m. svoj redni občni zbor. Ni treba še posebej omenjati, da je bila puljska podružnica prva, kar se jih je ustanovilo in tudi kot taka stoji na prvem mestu toliko glede svojega notranjega delovanja, kolikor tudi glede uspehov, ki jih je doseglo hrvatsko delavstvo posebno v arsenalu.

Mnogi se bo še spominjal priprostitih hrvatskih delavcev, ki so prišli na slavnost lanskega leta v Trst. Spominjali se bodo še delavca korenjaka, ki je klical svojim tovarišem, naj se poprimejo dela in pomagajo drug drugim kakor bratje.

Vabi se vse zavedne delavce hrvatskega naroda, da se množestveno udeležijo občnega zbora, kjer bodo slišali o našem delovanju.

Odbor bo natančno pokazal, kako je delal in kaj da je storil, kakšne vspehe je dosegel v boju za naše delavstvo.

L. M.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.

Tiskal: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

„Narodni Delavec“

je na prodaj v sledečih tobakarnah:

Može, ulica Miramar št. 1.

Schmelzer, južni kolodvor.

Furlan, ribji trg.

Stanič, ulica Molin piccolo št. 14.

Sekovar, trg pred „Narodnim domom“ št. 6.

Lavrenčič, trg pred „Narodnim domom“ št. 1.

Hreščak, Campo Belvedere št. 1.

Magolo, ulica Belvedere št. 49.

Gržina, Rojan št. 8.

Eggenberger, trg S. Giovanni št. 4.

Kersten, ulica Acquedotto št. 2.

Pipan, Ponte della Fabbra št. 1.

Trevisan, ulica Fontana št. 22.

Gramaticopulo, trg Barriera vecchia št. 5.

Bubnič, ulica Sette Fontane št. 14.

Bruna, ulica del Rivo št. 14.

Brosch, Campo S. Giacomo št. 15.

Rončelj, ulica S. Marco št. 26.

Hrast, ulica delle Poste št. 7.

Bruna, ulica SS. Martiri št. 9.

Raunacher, Campo Marzio.

Podboj, ulica Giulia (Bošket).

Prosen, sv. Ivan št. 337.

Tobakarna, v „Narodnem Domu“ v Barkovljah.

Vivoda, Rojan (pri postaji tramvaja).

Podpisani priporoča sl. občinstvu in članom „N. D. O.“ svojo

Pekarno, sladščiarno in tov. biškotov

v ulici del Belvedere št. 57.

kjer ima na razpolago

vedno svež kruh

raznovrstne sladšče in najfinejše likerje.

Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.

Vdani

LOVRENO REBULA.

Podpisani naznanja članom „N. D. O.“, da je v ulici del Solitario št. 3 odprl svojo

GOSTILNO

„AL CASTELLO DI DORNBERG“

kjer toči najboljša **vipavska**, izborna **istrska** in najfinejša **desertna vina**, in ima poleg tega vedno na razpolago gorka in mrzla jedila. Postrežba točna in cene zmerne.

Za obilni obisk se priporoča vdani

R. Luznik.

Na novo vrejena

„Pekarna Karol Trošt“

TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST
(nasproti cerkve sv. Jakoba)

ima na razpolago **vedno svež kruh, vsakovrstne sladšče, čokolado** itd., kakor tudi **najfinejše likerje.**

Matevž Furlan

ul. Antonio Caccia 17.

(prej Androna del Moro).

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo

dobroznano žganjarno

v ulici **Miramar I**, nasproti kolodvora južne železnice kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.

Ferdinand Pečenko.

— Pekarna i sladščiarna —

Josip Pahor - Trst

ulica Madonnina št. 39.

ima na razpolago slav. občinstva 3-krat na dan **svež kruh** lastnega izdelka, vsakovrstno moko, raznovrstne sladšče in izdeluje najboljše biškote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Priporoča se za Veli-konočna pečila.

Telefon št. 1190.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, c. kr. priv. lloyd. orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) C. in M.

Velika izbira Galosch

— Cene nizke. —

— Postrežba točna. —

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.

TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.

TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos ali Montevideo, odhod vsaki mesec.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in tov. členom „N. D. O.“, da sem odprl v nedeljo dne 14. marca t. l.

Novo gostilno „Pri Jelenu“

v ulici Domenico Rossetti šte. 3

kjer točim belo vipavsko I. vrste po 72 st. in istrsko vino po 72 st., kakor tudi Opolo po 80 st. lit. Domača kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Točila bosta voditelja Alojzij in Urška Kosec. — Mojim znancem, prijateljem, članom N. D. O. in slavnemu občinstvu se priporočam udani

JOSIP FURLAN, lastnik dobroznane gostilne pri Francu v ul. Ceppa

Književne novosti.

GREGORČIČ: **Poezije**, zv. IV. . . . K 2-20
vezano „ 3-20

GOVEKAR: **„Dobra gospodinja“**,
gospodarska knjiga za naše mlade

gospodinje, vezano „ 2-30

„Štiri ruske slike“, povesti „ —60

BENES: **„Brodskovski odvetnik“**. „ 1-50

Kip Gregorčiča „ 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST

Nakiti za dvorane in vrte pri

:: zabavah ::

v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.

Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici

Josip Gorenjec

TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu in posebno članom „N. D. O.“ svojo na novo odprto

Gostilno „Alla città di Firenze“

v ulici sv. Katarine št. 9, kjer toči naizvrstnejši **kraški teran** in druga **vina prve vrste** ter lahko vedno postreže z **gorkimi in mrzlimi jedili**. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča vdani

Viktor Kosič.

Slavnemu občinstvu in posebno članom „N. D. O.“ priporoča podpisani svojo dobroznano

„Kavarno Universo“

na trgu della Caserma št. 1, tik „Narodnega doma“, kjer ima na razpolago najfinejše likerje ter tukajšnje in zunanje slovenske, italijanske in nemške časnike, kakor tudi najboljše ilustrovane revije.

Za obilni obisk se priporoča vdani

Fran Bojc.

ulica Caserma št. 14.

TRST - GINOTTI UNANI

pri trgovcu z jestvinami

K 1 — blaga zastoni

Kdor vkupi za K 50 — jestvinskega blaga.

Člani „N. D. O.“! Pozor!

Pekarna in slaščiarna

Benedikt Šuban

TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST

je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrstne mcke in mandorlata najboljše vrste. Svež kruh 3-krat na dan.

Postrežba na dom

ŠIRITE „NARODNEGA DELAVCA“.

Člani „N. D. O.“ 2% popusta,
ako nakupujejo v trgovini jestvin

Vek. Plesničar

ulica Giulia št. 29.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7
ima na razpolago

vedno svež kruh
in vsakovrstne najfinejše sladšice.
Sprejema naročila.

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„All'Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Ai fratelli
dalmati“ ulic Zudeeche št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9.

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do
6. in pol pop.

Podpisani priporoča svojo

GOSTILNO

v ul. dell'Istria 658

kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.

G. Babič.

Podpisani priporoča svojo

Gostilno Magagna

na vogalu ulic Carradori
in Carlo Ghega

kjer toči najboljša „Križko vino“, in pivo Pun-
tigam. — Postreže ob vsaki uri z gorkimi in
mrzlimi jedili. Udani Jakob Maganja.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je

pekarno in sladšičarno

Campo Belvedere št. 2

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladšice, potice itd.
Udan Filip Trobec.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma novo urejeno

trgovino izgotovljenih oblek za

:: gospe, gospode in otroke

ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem

Bohinec & Co. - Trst

Via delle Torri št. 2

(za orkvijske av. Antona novega).

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perhavec

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih
vin v buteljkah. Postrežba točna. Cene zmerne.
Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi
na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni
čas se priporoča mal inovec in tamarindo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano

gostilno s krasnim vrtom

: „Al buon ritrovo“ :

v ulici Stadion št. 19,

kjer toči kraški teran prve vrste, naj-
boljše istrsko belo in črno vino,
poleg tega izvrstno vipavsko in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi Dre-
herjevo pivo ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub
Andrej Furlan.

Kajetan Bonefačić

priporoča svojo

žganjarno ex POČKAJ

na vogalu ulic Ghega in Cecilia

Toči naravni dalmatinski in vodnjans-
ki tropinovec i polhograški brinjevec
in jagodec in druge razne likerje.

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

-- vedno svež kruh --
in vsakovrstne sladšice.

Stojz Povh, urar

s pridejano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in sten-
skih ur kakor tudi vsako zlatarsko in dragu-
ljarsko delo po najzmernejših cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.

Slovensko podjetje!

Kje se snidemo vsi delavci ob
nedeljah in praznikih?

V gostilni Hinka Kosiča

„Pri stari Breskvi“

v ulici del Belvedere 17.

kjer dobimo dobrega terana
vipavca in istrsko vino ter
vsake vrste jedila gorka in
mrzla.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga
in vseh predmetov spadajočih v krojaško
— obrt. —

Odlikovan dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in
zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko
„GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom
August Štular.

TRST, via delle Pos'e 12. I. nadst.

(nasproti Smolarsove papirnice).

Civilna in vojaška krojačnica

Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst

se priporoča

slavnemu občinstvu in posebno članom

„N. D. O.“

Cene najnižje. — Delo solidno. — Postrežba
— točna. —

KARL SAMEZ

TRST - ul. di Tor S. Piero št. 4. - TRST

priporoča sl. občinstvu svojo

civilno in vojaško krojačnico

Delo solidno.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Gostilna društva Jadran

ulica S. Marco št. 17.

toči najboljša

vipavska in istrska vina

Gorka in mrzla jedila so vedno
na razpolago, kakor tudi slovenski
časopisi. — Najnovejše avtomatične
orglje, katere svirajo izbrane sloven-
ske komade.

Postrežba točna.

Cene zmerne.

Za dobrohotni obisk se priporoča
Odbor društva „Jadran“

IVAN KOŠMERLI IVANOV

priporoča svojo

TRGOVINO Z JESTVINAMI

v ROJANU, ul. Montorsino št. 7.
kjer ima na razpolago vsakovrstne kolonijalije
in druge jestvine, kakor tudi razne delika-
tese, najboljša vina in pivo v buteljkah.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402

tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na
izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih cvetlic itd.

Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenih sveč, z
lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.

Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.

VODSTVO.

Slovinci! Pozor!

Vse blago, ki se nahaja v moji prodajalnici

V. Dobauschek

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

proda se vsled skoraj pretekle sezone po jako znižanih cenah.

zamorete kupiti po neverjetno nizkih cenah: Obleke za moške in dečke, Jopiče,
Jope, Paletot, ranglao, Telovnike, Hlače, Oblešice, Pletenine, Spodnje hlače,
Srajce, Kape, kakor tudi vse potrebščine za moške.

Izvršujejo se naročila za obleke po meri, po JAKO NIZKIH CENAH. Govori se slovensko.

Delniška glavica:

K 10,000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

K 85,000.000

Naslov za brz.: SPOROBANKA

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4 1/4 %

vloge na knjižice.

Menjalnica. BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 3/4 %

Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije

Vloge na tekoči račun do

4 1/4 %

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUJUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila

SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4 %

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. . . .

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCAJJA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2:30 — 5:30. — Brzjavlj.: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija,
cene zmerne.

Trst — Grand Hôtel BALKAN — Trst

Kavarna,
cene zmerne